

Ceturtdiena, 2014. gada 27. novembra

P8_TA(2014)0066

Irāka — sieviešu nolaupīšana un pret viņām vērsta cietsirdīga izturēšanās

Eiropas Parlamenta 2014. gada 27. novembra rezolūcija par Irāku — sieviešu nolaupīšana un pret viņām vērsta cietsirdīga izturēšanās (2014/2971(RSP))

(2016/C 289/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irāku,
  - ņemot vērā Ārlietu padomes 2014. gada 20. oktobra secinājumus par *ISIL/Da'esh* krīzi Sīrijā un Irākā,
  - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2014. gada 1. septembra rezolūciju Nr. S-22/1 par cilvēktiesību stāvokli Irākā, ņemot vērā tā dēvētās "Irākas un Levantes Islāma valsts" un citu ar to saistītu grupējumu pastrādāto vardarbību,
  - ņemot vērā ANO 2014. gada 14. novembra ziņojumu "Baļu varā — dzīve Sīrijā, kurā valda *ISIS*", ko sagatavojusi Neatkarīgā starptautiskā izmeklēšanas komisija Sīrijas Arābu Republikas jautājumā,
  - ņemot vērā partnerības un sadarbības nolīgumu (PSN) starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Irākas Republiku, no otras puses, un Parlamenta 2013. gada 17. janvāra rezolūciju par ES un Irākas partnerības un sadarbības nolīgumu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā ANO Drošības padomes 2013. gada 24. jūnija Rezolūciju Nr. 2106 (2013) par seksuālu vardarbību bruņota konflikta un pēckonflikta situācijās,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojies arī Irāka,
  - ņemot vērā Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*), ko parakstījusi arī Irāka, un ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1325 (2000),
  - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā tā dēvētā "Islāma valsts" (*IS*) ir pastrādājusi neskaitāmus nežēlīgas vardarbības aktus, kas ir līdzvērtīgi noziegumiem pret cilvēci — cita starpā tās ir masu slepkavības, nāvessodi, kurus piespriedušas pašpasludinātās *IS* tiesas, piespiedu kārtā bargi piemērots šariata likums, seksuāla vardarbība pret sievietēm un bērniem, paverdzināšana, izvarošana, piespiedu laulības, cilvēku tirdzniecība, cilvēku piespiedu pārvietošana un nolaupīšana —, un tā rezultātā ir radusies katastrofāla humanitārā krīze un ļoti daudzi cilvēki piespiedu kārtā ir pārvietoti no *IS* kontrolētajām teritorijām;
- B. tā kā 2014. gada augustā *IS* kaujinieki iespiedās tālāk Irākas ziemeļos, sakaujot kurdu Peshmerga spēkus, kas bija pārņēmuši zonas, kuras bija pametusi Irākas armija; tā kā tika ieņemta Sindžāras pilsēta un sagrābts stratēģiski svarīgs Mosulas dambis, kas nodrošina plašas Irākas daļas ar ūdeni un elektroenerģiju, un *IS* kaujinieki nonāca 40 km attālumā no Irākas Kurdistānas galvaspilsētas Erbilas; tā kā daudzas kurdu sievietes, tostarp Kurdistānas Strādnieku partijas locekles un vadītājas, karo Kobani pilsētā;
- C. tā kā *IS* mērķtiecīgi uzbrūk etnisko un reliģisko minoritāšu pārstāvjiem, sevišķi kristiešiem un jezīdiem, turkmēņu, šabaku, kakaiešu, sābiešu un šiītu kopienām, kā arī daudziem arābiem un sunnītu musulmaņiem Mosulā (*Mosul*) un tās apkārtnē, tostarp Sindžārā (*Sinjar*) un Tal Afarā (*Tal Afar*);

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0022.

Ceturtdiena, 2014. gada 27. novembra

- D. tā kā cilvēktiesību aizsardzības organizācija "Human Rights Watch" uzskata, ka IS, iespējams, ir nolaupījusi un nogalinājusi 3 133 jezīdus, kuri ir bezvēsts prombūtnē kopš augusta sākuma, kad IS viņiem uzbruka; tā kā šajā sarakstā ir 2 305 cilvēki, kas, visticamāk, ir nolaupīti, no tiem 412 ir bērni; tā kā IS ideoloģiski ietekmē sagūstītos jezīdu bērnus;
- E. tā kā 2014. gada oktobrī ANO pētnieki secināja, ka aptuveni 5 000 līdz 7 000 sieviešu tiek turētas arī pagaidu ieslodzījuma vietās, no kurienes viņas tiek aizvestas, lai pārdotu verdzībā vai nodotu džihādīstiem seksuālai izmantošanai; tā kā tiek uzskatīts, ka Tal Afaras pilsētā vien piecās ieslodzījuma vietās tiek turētas 3 500 sievietes un bērni;
- F. tā kā, glābjoties no IS un citiem džihādīstu ekstrēmīstiem, bēgļu straumes no Irākas un Sīrijas ir pārpildījušas bēgļu nometnes Turcijā, Libānā un Jordānijā, kur cilvēktiesību ziņā ļoti bēdīgā stāvoklī ir nonākušas tieši sievietes un meitenes, jo viņas praktiski nemaz nav pasargātas no uzmākšanās, seksuālas vardarbības, piespiedu laulībām un citas ļaunprātīgas izturēšanās;
- G. tā kā pārrobežu ietekmes dēļ IS un ar to saistītie teroristu grupējumi ir globālā mērogā aktuāla problēma;
- H. tā kā ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos birojs (UNHCR) ir ļoti nobažījies par starptautiskās sabiedrības spēju steidzami nodrošināt visu ziemeļrietumdaļas Irākā, sevišķi tikko pārvietotajiem cilvēkiem;
- I. tā kā Irākas vienotība, suverenitāte un teritoriālā integritāte ir būtiska stabilitātei un ekonomikas attīstībai valstī un reģionā,
1. kategoriski nosoda sistemātiskos cilvēktiesību pārkāpumus, vardarbību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus, ko pastrādājusi IS un ar to saistītie teroristu grupējumi un kas ir līdzvērtīgi kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci; īpaši asi nosoda jebkādu vardarbību pret cilvēkiem viņu reliģiskās pārliecības vai etniskās piederības dēļ un vardarbību pret sievietēm un bērniem;
  2. asi nosoda nežēlīgas vardarbības aktus, ko IS ir pastrādājusi tieši pret sievietēm un kas ir līdzvērtīgi noziegumiem pret cilvēci, un tie cita starpā ir nolaupīšana, izvarošana un citi seksuālas vardarbības veidi, paverdzināšana, kā arī piespiedu laulības un piespiedu pāriešana cita ticībā; uzsver, ka personas, kas vainojamas šajos cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumos, ir jāsauc pie atbildības;
  3. uzsver, ka bērni nekavējoties ir jāatdod atpakaļ ģimenēm, ir jāizbeidz piespiedu laulības un seksuāla izmantošana un ir nekavējoties jāatbrīvo visas civilpersonas, īpaši sievietes, ko IS tur ieslodzījumā;
  4. aicina Irākas valdību ratificēt Romas Starptautiskās Krimināltiesas Statūtus, lai Starptautiskā Krimināltiesā varētu sākt kriminālvajāšanu par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, ko pastrādājusi IS;
  5. aicina Irākas valdību veicināt un aizsargāt cilvēktiesības, iesaistot visus Irākas sabiedrības slāņus atbilstoši nacionālās vienotības un samierināšanās principiem un rūpējoties par cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām, kad tā cenšas cīnīties ar IS; piedāvā savu atbalstu, lai palīdzētu valdībai veidot taisnīgāku, integrētāku sabiedrību, tostarp tādu, kas aizsargā un veicina sieviešu tiesību ievērošanu;

Ceturtdiena, 2014. gada 27. novembra

6. atzinīgi vērtē starptautiskās sabiedrības, īpaši ASV, centienus atbalstīt Irākas valsts un vietējās iestādes cīņā pret IS, lai apturētu IS virzīšanos uz priekšu un atvieglotu iespējas sniegt humāno palīdzību; atbalsta globālo koalīciju pret IS un tās centienus cīnīties ar IS, tostarp izmantojot militārus līdzekļus; mudina starptautisko sabiedrību sniegt dzīvību glābjošo atbalstu, kas ziemas laikā nepieciešams cilvēkiem Irākā, tostarp jezīdu ģimenēm, kuras joprojām atrodas Sindžāras kalnā, aizstāvot savus tempļus, lai IS tos nevarētu sagraut;

7. aicina visus reģiona dalībniekus darīt visu iespējamo, lai izbeigtu jebkādas valsts vai privātu struktūru darbības, kuru mērķis ir vārdos un darbos propagandēt un izplatīt ekstrēmas islāmistu ideoloģijas; aicina starptautisko sabiedrību, jo īpaši ES, veicināt reģionālu dialogu par Tuvo Austrumu problēmām un iekļaut tajā visas ietekmīgās puses, jo īpaši Irānu un Saūda Arābiju;

8. mudina ANO, jo sevišķi tās īpašo referenti jautājumos par vardarbību pret sievietēm *Rashida Manjoo* darīt visu iespējamo, lai reģistrētu upurus, izmeklētu un noskaidrotu faktus un apstākļus pārkāpumiem un vardarbībai, ko pret meitenēm un sievietēm vērsusi IS un ar to saistītās teroristu grupas Irākā un Sīrijā, un tādējādi nepieļautu nesodāmību un nodrošinātu, ka visi vainīgie tiek saukti pie atbildības; atbalsta darbu, ko veic ANO īpašā pārstāve jautājumos par seksuālo vardarbību bruņotos konfliktos *Zainab Hawa Bangura*;

9. aicina Irākā strādājošās starptautiskās humānās palīdzības aģentūras, tostarp ANO aģentūras, palielināt ārstniecības un konsultatīvos pakalpojumus pārvietotajām personām, kas bēgušas no IS uzbrukumiem, un īpašu uzmanību pievērst no seksuālas vardarbības cietušām personām un bērniem;

10. vēlreiz aicina Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu un dalībvalstis veikt konkrētus pasākumus, lai risinātu sieviešu situāciju Irākā un nodrošinātu viņu brīvību un pamattiesību ievērošanu, kā arī pieņemt pasākumus, ar kuriem novērst sieviešu un bērnu eksploatāciju, ļaunprātīgu rīcību un vardarbību pret šīm personu grupām; pauž īpašu satraukumu par visu veidu vardarbības pieaugumu pret jezīdu sievietēm, kuras IS kaujinieki iesloga, izvaro, seksuāli izmanto un pārdod; aicina jo īpaši dalībvalstis pilnveidot politikas nostādnes tādējādi, lai nodrošinātu izdzīvojušo personu vajadzības un izveidotu mehānismu, kas dotu iespēju traumas pārcietušām Sīrijas un Irākas sievietēm, jo īpaši jezīdu sievietēm, saņemt viņu vajadzībām pielāgotu pēctraumatisko konsultatīvo palīdzību;

11. ir pārliecināts, ka tūlītēja humānā palīdzība un aizsardzība jāpapildina ar ilgtermiņa stratēģijām, ar kurām tiktu atbalstītas atgriezušos, valsts iekšienē pārvietotu un bēgļu gaitās devušos sieviešu sociāli ekonomiskās tiesības un iztikas ieguves iespējas, kā arī labākas iespējas ieņemt vadošos amatus un piedalīties, lai viņas varētu izvēlēties savām vajadzībām atbilstošus ilgtspējīgus risinājumus; uzskata, ka šajā jomā ir jānovērs specifiskie riski un jānodrošina īpašās vajadzības, kas raksturīgas dažādām tādu sieviešu grupām, kuras pakļautas diskriminācijai daudzējādos un savstarpēji saistītos veidos;

12. nosoda to, ka līdz ar IS uzbrukumiem pilnīgi nesodīti ir notikuši pret Irākas LGBT vērsti vardarbības akti un viņu slepkavības; norāda — lai gan Irākas LGBT nav vienīgā pašreizējās krīzes un konflikta laikā apdraudētā grupa, tomēr, ņemot vērā, ka šīm personām ir pieejams ierobežots ģimenes un sabiedrības atbalsts un valdības aizsardzība, tās atrodas īpaši neaizsargātā situācijā; norāda, ka Irākas LGBT joprojām ir atstumti un riskam pakļauti bēgļu kopienās vai atsevišķās uzņēmējvalstu sabiedrībās; aicina Irākas valdību nodrošināt Irākas LGBT aizsardzību;

Ceturtdiena, 2014. gada 27. novembra

13. pauž nožēlu, ka gadiem ilgās diktatūras un konfliktu dēļ Irākas sieviešu dzīve ir ievērojami pasliktinājusies; prasa popularizēt un īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1325 (2000) par sievietēm, mieru un drošību, lai nodrošinātu sieviešu līdzdalību konflikta risināšanā un miera veidošanā; uzstāj, ka bez sieviešu līdzdalības lēmumu pieņemšanā sievietēm Irākā nebūs ne patiesas aizsardzības, ne arī patiesas drošības;
  14. prasa īstenot saskaņotus starptautiskus centienus ciešā sadarbībā ar musulmaņu valstīm, organizācijām un kopienām, lai cīnītos pret radikālo salafisma/vahabisma ideoloģiju, kura atbalsta un iedvesmo IS un ar to saistīto teroristisko organizāciju darbības un kļūst par dalībvalstīm aizvien lielāku drošības draudu; aicina EĀDD un dalībvalstis dialogā ar Līča valstīm paust nopietnas bažas par to, ka šo valstu pārstāvji pašreiz nodarbojas ar ideoloģisko ietekmēšanu daudzās valstīs, kurās vairākums iedzīvotāju ir musulmaņi, kā arī musulmaņu kopienās;
  15. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Irākas valdībai un Pārstāvju padomei, Kurdistānas reģionālajai valdībai, ANO ģenerālsēkretāram un ANO Cilvēktiesību padomei.
-